

SVINEFOKUS

Går til kamp mod infektioner og diarré gennem fodringen

Smågriseproducenten Tom Østrup har puttet to nye fodermidler og immunglobiner i foderet for at få has på især colidiarré og infektioner. De foreløbige erfaringer er lovende, vurderer han.

AF MORTEN IPSEN

Den fynske svineproducent Tom Østrup er begyndt at bruge fodermidlerne HP 300, Activo Nodys og immunglobiner i form af Globigen i foderet, og det har han foreløbigt gode erfaringer med, fortæller han.

Effektivt Landbrug besøgte forleden den 45-årige smågriseproducent på »Bækgården«, Broby på Fyn, for at høre mere om tiltagene, som han er overbevist om styrker dyrenes mave-tarmsystem og sundheden i besætningen.

Rentabiliteten i tiltagene tør han dog ikke udtale sig om, for e-kontroltallene for andet kvartal 2016 er klar.

- Jeg har ikke brugt midlerne så længe endnu, så indtil videre er det kun nogle forsøg, som vi kører. Men når forsøgene er færdige, skal vi selvfølgelig have vurderet, om det kan betale sig at putte midlerne i foderet i forhold til de positive effekter, der er, fortæller Tom Østrup.

Målsætninger

Tom Østrup står selv for pasningen af smågrisene i besætningen, der tæller 700 søer i en blå SPF-besætning med mycoplasma. Derudover blev der for to år siden konstateret lawsonia i besætningen. I dag er der ingen udbrud.

- Vi mærker ikke lawsoniaen i det daglige, men jeg er godt klar over, at den formentlig stjæler noget foder, fortæller Tom Østrup.

Hans konkrete mål – og årsagen til, at han er begyndt at bruge HP 300 og Globigen – er

Tom Østrup, der er hjemmeblander, klemmer om smågriseblander for at mærke efter, om det føles, som det skal. Han har foreløbigt gode erfaringer med at bruge sojaproteinkoncentratet HP 300 i foderet. (Fotos: Morten Ipsen)

helt at fjerne de i forvejen ikke voldsomt mange tilfælde med colidiarre, når smågrisene efter 12-14 dage i klimastalden skifter fra blanding 1 til 2.

Hidtil har han enkelte gange måttet anvende flokmedicinering ved foderskiftet fra blanding 1 til 2 for at undgå udbrud af colidiarre. Det har været tilstrækkeligt at medicinere med halv dosis. Men nu vil Tom Østrup helt væk fra flokmedicinering.

- Medicinforbruget i smågriseholdene ligger på knap 1 krone pr. gris, og det tal skal ned. Det skal ske ved, at vi fokuserer på især ophør af flokmedicinering, der i min verden er den sidste udvej, fordi flokmedicineringen foruden de dårlige

bakterier også slår de gode bakterier ihjel, siger Tom Østrup om sin målsætning.

Minimerer zinkforbrug

Samtidig ønsker Tom Østrup at minimere zinkforbruget i fravænningsfoderet, hvilket som udgangspunkt øger udfordringerne med at undgå diarré.

- Den seneste tid har vi brugt halv dosis zink. Om det kan lade sig gøre helt at fjerne zinken ved jeg ikke, fortæller Tom Østrup. Alligevel arbejder han på at minimere zinkforbruget markant for at forberede sig bedst muligt på, at det en dag måske ikke længere vil være lovligt at bruge zink i smågriseblander i EU.

En af grund-udfordringerne

er, at når Tom Østrups smågrise kommer ind i klimastalden, vejer de i gennemsnit 5,8 kg i en alder af 28 dage.

- Så de er jo ikke så store, og det gør dem sårbare, fortæller svineproducenten, som derfor har givet sig i kast med at forsøge at styrke grisenes mave-tarmsystem bedst muligt ved at bruge sojaproteinkoncentratet HP 300 i både fravænnings- og smågriseblander.

Tom Østrup, der begyndte at bruge proteinkoncentratet for nogle få uger siden, synes, at det tegner lovende.

- Jeg kan virkelig se, at smågrisene ikke er så hårdt ramt ved foderskiftet fra blanding 1 til 2, som de plejer. Det falder fint i tråd med filosofien om, at de skadelige stoffer i sojadelen

i foderet skal væk, og det ser ud til at være lykkedes med HP 300, siger han, og tilføjer:

- Der, hvor jeg virkelig håber at se en effekt, er på foderforbruget, fordi jeg får kørt grisene bedre over på blanding 2.

Billigere

Tom Østrup vurderer, at HP 300 er meget drøjt i brug, og derfor er produktet langt billigere at bruge end fiskemel, som han ikke har brugt i smågriseblander de seneste ti år.

Tom Østrup bruger fem dage på at vænne grisene til blanding 2. På de fem dage øger han andelen af blandingen fra 0 til 100 procent.

- Det giver en mere rolig overgang til blanding 2, som i modsætning til blanding 1 indeholder almindeligt sojaskrå, fortæller Tom Østrup.

Før han begyndte at bruge HP 300, havde han konstateret god effekt af at putte et immunglobin-produkt i fravænningsfoderet ved navn Globigen.

- Vi giver Globigen Sow i foderet til søerne allerede i farestalden, og smågrisene får Globigen i både farestald og i fravænningsfoderet i klimastalden. Formålet er at booste grisenes immunforsvar for at mindske antallet af colidiarre-tilfælde, fortæller Tom Østrup.

Han har brugt Globigen i adskillige måneder nu, og er ikke i tvivl om, at det gør det nemmere at styre overgangsfasen ved foderskift.

- Jeg kan i hvert fald se, at vi er blevet helt fri for at skulle flokmedicinere, efter at vi er begyndt med Globigen sammen med HP 300, fortæller Tom Østrup.

Mave- og tarmsundhed

Tom Østrup har de seneste tre kvartaler også eksperimenteret med et tredje produkt, Activo Nodys, som han putter i både blanding 1 og 2. Det er et plantebaseret naturprodukt, der skal øge smågrisenes foderindtag og samtidig regulere deres mikroflora i mave-tarmkanalen.

Han føler sig overbevist om, at Activo Nodys hæmmer antallet af infektioner, herunder lawsonia-infektioner, som blev konstateret i besætningen for to år siden.

Tom Østrup er generelt ikke bange for at eksperimentere med foderet.

- Vi skal hele tiden prøve at optimere og løse de udfordringer, der er. Men det handler også om medarbejdervelfærd. Hvis man kan finde et produkt, der er bedre for grisene, giver det også en øget arbejdsglæde hos personalet, fortæller Tom Østrup, og understreger, at dette er meget vigtigt:

Bækgården

I 2003 overtog Tom Østrup »Bækgården«, Broby på Fyn, efter at have deltaget i et glidende generationsskifte med sin far siden 1997.

700 søer – blå SPF med mycoplasma. Desuden lawsonia

35,9 fravænnede smågrise pr. årssø i 2016. 37,0 i første kvartal 2017

180 hektar (driver 170 hektar)

2 medarbejdere

De to smågriseblandinger

Overgangen fra blanding 1 til 2 på »Bækgården« sker efter 12-14 dage. Smågrisene sættes ind ved 5,8 kg og 28 dage.

	Hvede	Byg	HP 300	Mineraler	Fedt	Sojaskrå
Startblanding 1, %	62,3	13,7	20	4	4	0
Startblanding 2, %	47,7	25	6,2	4,9	2	14,2

Resultater fra e-kontrollen

Tom Østrups smågrise har følgende produktivitetstal ifølge e-kontrollen:

1. kvartal 2017 (6-30 kg)

1,4 % døde
503 gram daglig tilvækst
1,80 FEsv pr. kg i foderforbrug

4. kvartal 2016 (6-30 kg)

2,1 % døde
451 gram daglig tilvækst
1,70 FEsv pr. kg i foderforbrug

SVINEPRODUKTION
Kontakt: Camilla Bønløkke
cab@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 44

- Det er jo ikke sjovt, hvis grisen knækker, og man skal slæbe den ud til containeren med døde dyr. Omvendt, hvis grisene har det godt, så motiverer det en. Det er sjovere at arbejde med dyr, der trives, og det får medarbejderne til at fokusere på at passe dem endnu bedre og optimere på de små detaljer, der kan brin-

ge produktiviteten i top, siger Tom Østrup, og tilføjer:

- Det kan der ligge mange penge i – og det kan sagtens vise sig, at det kan betale for den ekstra omkostning, der er ved at tilsætte et bestemt produkt i foderet.

morten@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 33

Startblandingen (billedet) indeholder produkterne Globigen og HP 300. Denne kombination har bevirket, at Tom Østrup ikke længere er nødsaget til at flokmedicinere mod colidiaré, fortæller han.

Her ses de mindste grise i uge-holdet 13 dage efter indsættelsen. Det vil sige ved begyndelsen af foderskiftet fra blanding 1 til 2.

Tom Østrups fodertiltag

HP 300 (fravænnings- og smågrisefoderet)

■ HP 300 er et sojaproteinkoncentrat, der ifølge producenten, Hamlet Protein, med fordel kan erstatte andre sojakilder i fravænnings- og smågriseblandingen, såsom sojaskrå, skummetmælkspulver, vallepulver, blodplasma, fiskemel, m.m.

En dosis på 20 procent HP 300 i smågrisefoderet giver en ekstra tilvækst på op til 2 kg i klimastalden i forhold til et smågrisefoder med sojaskrå, ekstruderet. Det viser langtidsforsøg med smågrise fra 7-34 kg, som Hamlet Protein beskriver på sin hjemmeside.

Halv dosis – det vil sige iblanding af HP 300 i fravænningsfoderet med 10 procent – øger ifølge forsøgene vægten med 1 kg ved afgang fra slagtestalden og 4,3 kg ved afgang fra slagtestalden. Alternativt bliver svinet slagteklart fem dage tidligere.

Hamlet Protein henviser til mere end 20 års danske og internationale foderforsøg, der viser, at HP 300 – med statistisk sikkerhed – giver bedre resultater hos smågrise end andre proteinkilder. Det gælder både hvad angår foderoptagelse, daglig tilvækst og foderforbrug.

Forklaringen på de pæne resultater er angiveligt en meget høj fordøjelighed hos grisene, dels fordi deres mave-tarmsystem ikke skal døje med nær så mange skadelige anti-nutritionelle stoffer som i almindelige sojaskrå, dels fordi råvaren bliver behandlet skånsomt.

Globigen (søernes foder i farestalden og fravænningsfoderet i farestald og klimastald)

■ Globigen er immunglobigener, baseret på æggepulver, som indeholder naturlige immunoglobuliner, der ifølge producenten, EW Nutrition, beskytter mod diarré og understøtter immunforsvaret hos patte- og smågrise, kalve, m.m.

Globigen er et 20 år gammelt produkt, der fremstilles ved, at specielt opdrættede høns immuniseres med forskellige patogener, hvilket giver høje niveauer af specifikke antistoffer i de æg, de producerer. Ud af æggene laves æggepulver, der puttes i foderet.

EW Nutritions country manager i Skandinavien, Jesper Jensen, henviser til internationale forsøg, der viser en statistisk sikker positiv effekt af produkterne Globigen Jump Start,

Globigen Sow og Globigen Pig Doser Sidstnævnte produkt gives i munden på den nyfødte pattegris. Produktet hæver jævnt for søgens antallet af grise med to stk. pr. årssø, oplyser Jesper Jensen.

Activo Nodys (fravænnings- og smågrisefoderet)

■ - et nyt fodermiddel, der kan anvendes til både søer, smågrise og slagtesvin. Producenten, EW Nutrition, henviser til udenlandske foderforsøg, der viser, at Activo Nodys kan forbedre grisens fordøjelse og stimulere mave-tarmsystemet i en grad, så foderforbruget falder med 5,7 procent i gennemsnit. Det skyldes, at sygdomme med relation til mave-tarmsystemet reduceres.

Midlet kan ifølge producenten erstatte brugen af 2.500 ppm zink efter fravæning.

Activo Nodys har fire virkningsmekanismer: indkapslede sekundære planteekstrakter, organiske og mellemkædede fedtsyrer, opløselige fibre og mælkesyrebakterier samt tanniner.

FORUDBESTIL

din nye John Deere
7R eller 8R traktor
- med levering til foråret 2018

Skal du bruge
en ny stor traktor
til foråret 2018
bør du disponere NU

Vi har igen mange ordrer til vores traktorfabrik i Waterloo, USA og leveringstiden er allerede meget lang

Ved hurtig bestilling kan du både sikre dig levering inden foråret 2018 samt en tur til fabrikken i Waterloo. Ordredeadline senest 25. juni 2017

Vi gi'r en tur
til fabrikken
i USA

ved bestilling af ny 7R eller 8R traktor
- turen foregår i maj 2018.
Kan konverteres til kontant
afslag på kr. 25.000

SEMLER : AGRO

Mejlby | 98 65 12 11
Brønderslev | 98 82 13 99
Redsted | 96 70 66 00
Vejrup | 75 19 01 22

Bredebro | 74 71 16 71
Trige | 86 99 55 41
Viborg | 86 62 73 22
Odense | 65 95 12 00

Holbæk | 55 70 20 10
Næstved | 55 70 20 10